

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

Deres ref.:
2003/1372 ME1 CBU:elt

Vår ref.:
TN/03-151TN

Dato:
25. juni 2003

***UTKAST TIL ENDRINGER I ÅNDSVERKLOVEN M.M. SOM FØLGE AV
EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV 2001/29/EF - HØRING***

Vi viser til Kulturdepartementets brev av 2.4.2003 med forslag til endringer i åndsverkloven. Musikernes fellesorganisasjon (MFO) vil i det følgende gi våre kommentarer til noen av endringsforslagene i den rekkefølge de fremkommer i lovutkastet.

§ 2, 3. ledd

Det er vår oppfatning at begrepet ”offentlig fremføring” ikke uten videre betyr det samme som ”utenfor det private område”. I det vi er redd for at en tekstendring i loven vil kunne tolkes som en innsnevring av opphavsmannens enerett ber vi om at dagens lovtekst beholdes.

§ 11, 3. ledd Forbud mot kopiering fra ulovlig eksemplar

Vi støtter departementets forslag til nytt tredje ledd.

§ 11a og 12

MFO er tilfreds med departementets forslag til unntaksbestemmelse for visse midlertidige eksemplar. Vi støtter også forslaget til utvidelse av forbudet mot bruk av fremmed hjelp til kopiering av visse verk .

§§ 12a – 12c: Privatkopieringsvederlag

MFO er tilfreds med at departementet vil følge opp EUs opphavsrettsdirektiv av 22. mai 2001 og innføre en tilfredsstillende kompensasjonsordning for den lovlige privatkopiering av audio- og audiovisuelle verk som skjer. Vi vil her peke på den grundige og omfattende uttalelse Norwaco har avgitt, og slutter oss til denne. Her vil vi bare nevne noen hovedpunkter:

- MFO ønsker en privatrettslig vederlagsordning som fullt ut administreres av rettighetshaverne selv gjennom en fellesorganisasjon som Norwaco.
- Vederlaget bør baseres på et bredest mulig avgiftsgrunnlag på både lagringsmedier og kopieringsutstyr, og ikke på en statlig bevilgning.
- Vederlaget bør bestå av en individuell andel på 2/3 og en kollektiv andel på 1/3.

- Hovedfordelingen av det individuelle vederlaget bør være basert på tilgjengelige undersøkelser om hva som blir kopiert, slik at de enkelte rettighetshaverorganisasjonene mottar sin årlige prosentandel av vederlaget og sørger for den individuelle detaljfordelingene.
- Den kollektive andelen av vederlaget bør også forvaltes av rettighetshaverorganisasjonene eller deres fond. Vi ønsker ikke overføring av den kollektive andel til et statlig fond som for eksempel Fond for lyd og bilde.

§ 13b: Opptak til undervisning – digital bruk

MFO støtter forslaget om at § 13b utvides til å dekke enhver eksemplarframstillingsform og derved inkluderer audio- og audiovisuelle verk. Vi er videre enig i at det er hensiktsmessig med en utvidelse som sier at eksemplarer som er fremstilt etter disse regler, kan distribueres til brukere ved digitale distribusjonsformer som e-post. Vi viser ellers til Norwacos høringssvar nr.2.

§ 14: Avtalelisens for bruk av verk i institusjoner, ervervsvirksomheter m.v.

Vi støtter også den utvidelse som foreslås for avtalelisensbestemmelsen i § 14, slik at denne vil dekke også eksemplarframstilling fra lydopptak og film.

Vi støtter ellers Norwacos forslag om å utvide hjemmelen til å omfatte opptak av kringkastingsprogram og viser til begrunnelse i deres høringssvar.

§ 16a – Avtalelisens for eksemplarframstilling for tilgjengeliggjøring i bibliotek

Det vises til Norwacos merknader.

§ 30a – Avtalelisens for utnyttelse av kringkastingsarkiv

MFO er svært skeptisk til den bestemmelsen som departementet foreslår her, og vi mener at rettighetene på dette området normalt vil kunne innhentes gjennom individuelle samtykker. Dersom departementet likevel ønsker å gjennomføre en slik bestemmelse, vil vi også her peke på Norwacos høringssvar med endringsforslag og begrunnelse.

§§ 42 og 45 – Enerett for utøvende kunstnere og produsenter

MFO ser meget positivt på at departementet nå vil innføre en generell enerett for utøvende kunstnere og produsenter, på linje med den eneretten opphavsmenn lenge har hatt.

§§ 42 og 45b – Forholdet mellom enerett for offentlig fremføring av audiovisuelle opptak og unntaket for lydfilm i § 45b

MFO er fortsatt av den oppfatning at unntaket for lydfilm i 45B bør fjernes. Vi har tidligere påpekt ovenfor departementet at vederlagsretten for offentlig fremføring og kringkasting blir illusorisk for de utøvende kunstnere når fonogrammer blir innkopiert i film.

§§ 53a – 53d: Vern for tekniske beskyttelsessystemer og elektronisk rettighetsinformasjon

Vi viser igjen til Norwacos høringssvar nr. 2 og siterer:

”Direktivet inneholder en plikt for Norge, til å innføre (regler) definerte regler på dette området, og det er begrenset hvilket spillerom norske myndigheter har når det gjelder

utformingen av reglene. Fra Norwacos side vil vi begrense oss til å kommentere ett forhold, § 53b, 2. og 3. ledd; tiltak for å kunne utnytte visse låne-regler, når kopisperrer er anvendt.

Direktivets artikkel 6.4 forutsetter at slike problemstillinger primært skal søkes løst mellom partene, gjennom ”frivillige tiltak, herunder avtaler mellom rettighetshaverne og andre berørte parter”, som skal ”treffe hensiktsmessige tiltak” for dem som skal benytte låne-reglene.

Direktivet legger her opp til at den primære løsning av slike spørsmål skal baseres på forhandlinger mellom rettighetshavere og aktuelle brukere.

Utformingen av departementets forslag synes å indikere et mer direkte ansvar for rettighetshaverne til selv, og allerede i utgangspunktet, å lansere slike løsninger som en del av systemet, og ikke viderefører direktivets forutsetninger om at dette kan bygges på minnelige løsninger etter drøftinger mellom partene.

Vi ber om at departementet endrer dette, og for eksempel finner en løsning som er mer i tråd med det man har valgt i Danmark.”

MFO slutter seg til denne anmodningen.

Med vennlig hilsen

Musikernes fellesorganisasjon

Forbundet for utøvende kunstnere og pedagoger

Arnfinn Bjerkestrand

Forbundsleder

Tore Nordvik
Spesialrådgiver